

Kopylov S.O. Integrating potential of culture's concept in modern psychology. A leading methodological task of modern psychological knowledge is it's integration that's logic can't consist in the unification of different approaches those are equally important not any in it's formal eclectic connection. Therefore, the dialogic creative communication on the level of grounds is an adequate form of integrating relations between diverse orientations, conceptions and so on. That's need first of all to outline a common subject and a mode of it's analysis that is to say to define universal ontological and cognizing ideas of today (essential characteristics of human being and knowledge) as landmarks of humanities. These ideas, being the ground of diverse psychological approachs, object one to another but at the same time are mutually supplemental in the potentiality. It is possible to take as a starting-point to construct a logical model of these complex relations the concept of culture. Very efficient interpretation of this concept is the philosophical conception of V.Bibler. On the base of this conception of culture (as dialogue of cultures, as mode of human's autodetermination, as apprehension of world "for a first time", as sphere of works) an article outline definitions of psychics and certain leading psychological categories that's can be a subject of integrating dialogue. The author suppose the logic of this dialogue ("dialogic" of psychological research and of divers approach's interaction) have to elaborate at the same time as logic of it's "trans-duction" (utmost transition), logic of it's mutuel substantiation and logic of paradox.

Keywords: integrating dialogue, logic model, culture, work, personality, universal psychological abilities.

УДК 159.9

КОТУХ О.В.

молодший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, м. Київ.

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТАНОВЛЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Котух О.В. Інтегративний підхід до дослідження особливостей становлення автентичності майбутніх психологів. У статті розглядається різні підходи до дослідження поняття «автентичність». Висвітлено результати емпіричного дослідження автентичності та самоактуалізації особистості студентів психологів 1-5 курсів. Подано данні щодо рівнів автентичності особистості студентів ВНЗ. Наведено середні значення за параметрами самоактуалізації по п'яти групах досліджуваних, визначено статистично значущі розрізnenня між групами за параметрами компетентності у часі, підтримки, ціннісних орієнтацій, гнучкості поведінки, самоповаги, самоприйняття, прийняття агресії, контактності,

креативності. Констатовано доцільність сприяння розвитку автентичності студентів закладів вищої освіти.

Ключеві слова: автентичність, майбутній спеціаліст, психолог, самоактуалізація, параметри самоактуалізації особистості, особистість, автентична особистість.

Постановка проблеми. Актуальність статті зумовлена необхідністю вирішення задач, пов'язаних із становленням особистості молодої людини в під час навчання у вузі. Проблема розвитку автентичності майбутнього спеціаліста залежить насамперед від прагнення людини, до, як якомога повнішого розвитку і виявлення своїх особистісних можливостей. Автентична особистість, це як правило адекватна людина яка легко адаптуються у будь-яких умовах, вона приймає себе і весь оточуючий світ такими як вони є. При цьому це люди природні, тобто при контакті з навколошнім світом не одягають маску, не ховають своє ество, сконцентровані на задачі, а не на собі. Таким людям властиві не тільки відкритість по відношенню до інших але й прагнення до власної автономії та незалежності від навколошнього середовища і культури.

Автентична особистість прагне до самоактуалізації, де в свою чергу самоактуалізація виявляється у таких аспектах: мотиваційному як актуалізація потреби збереження і розвитку себе та максимального виявлення кращих якостей своєї особистості; процесуально-динамічному – як безперервний саморозвиток особистості та опанування всіх вироблених способів перетворення навколошнього світу, а також розкриття всіх нових можливостей; результативному – як успішність процесу самоактуалізації у цілому. В той же час існує значна площа своєрідної «терра інкогніта» проблем автентичності які ще не стали предметом усесторонніх досліджень.

В сучасному суспільстві структура «Я» його індивідів найбільшої когнітивної складності порівняно з будь-якою історичною епохою. Відповідно, питання становлення автентичності та можливі шляхи подолання її кризи також набувають значної складності.

Пізнання світу, що оточує сучасного індивіда та усвідомлення ним свого місця в ньому, може відбуватись лише із визначенням значної кількості Я-позицій, що об'єднується суб'єктом пізнання в єдине ціле.

Основні дослідження і публікації. Сучасна українська психологія має в своєму арсеналі значну кількість наукових праць, присвячених різним аспектам особистісного розвитку студентів, зокрема дослідженням самоактуалізації та автентичності особистості студента (Г.О. Балл, І.Д. Бех, О.Ф. Бондарчук, Л. Божович, І.С. Булах, О.А. Донченко, Л.М. Карамушка, З.С. Карпенко, Г.С. Костюк, О.М. Коцубейник, С.Б. Кузікова, Г.В. Ложкін, С.Д. Максименко, Н.В. Чепелєва та ін.), проблема автентичності була позначена і в американській та західноєвропейській екзистенціальній психології (Д. Бьюдженталя, А. Ленгле), гуманістичній психології (К. Роджерс, С. Мадді, А. Маслоу, та ін.).

Використання поняття «автентичність» відображає кілька тенденцій сучасної психології: 1) прагнення вивчати інтегративні якості індивідуальності; 2) увагу до позитивного змісту особистості; 3) пошук екологічних неінвазивних способів саморегуляції, самопідтримки і саморозвитку, які можуть бути виявлені тільки через відкриття глибоко індивідуалізованих особистісних ресурсів.

Автентичність особистості починається з осмислення власних почуттів як такого собі «об'єктивного». Але для того щоб стати вільним по відношенню до даних почуттів і знайти відповідальність за них, людині необхідно навчитися довіряти самому собі, приймати себе таким як є, досягти внутрішньої гармонії зі своїми почуттями. Необхідно повірити, що власний духовний світ доставляє їй більш справжні почуття, ніж зовнішні авторитети. Проблема автентичності – це проблема з'ясування, що є справжнім, а що - несправжнім, підробкою, псевдосправжнім.

Одним з чільних місць в розвитку автентичності майбутнього фахівця є його самоактуалізація, тому він має усвідомлювати всі перспективи і недоліки свого особистісного та професійного розвитку, бути відкритими для нових знань, бути готовим до різноманітних змін, тим паче якщо вони не передбачувані, характеризуватися максимальною самореалізацією, здатністю до самонавчання, вибудовувати особистісні пріоритети і стратегію власного життя, самоорганізовуватися, ставити перед собою важливі цілі та досягати їх, власними силами визначати і розширювати власний внутрішній потенціал особистісного зростання, а також бути автором свого життя.

Надаючи досягненню автентичності величезне значення, А. Ленгле зазначає, що відсутність можливості бути самим собою активізує захисні реакції психіки (заперечення, розщеплення, агресія, різні фобії) і навіть може призвести до виникнення психічних розладів (істерія, параноя, дисоціації) [5].

Очевидно, що теорія автентичності А. Ленгле багато в чому перетинається з теорією Дж. Бьюдженталя. Наприклад, концепти «внутрішнє усвідомлення» і «присутність» Дж. Бьюдженталя фактично відповідають змісту другої фундаментальної мотивації А. Ленгле, при якій людина починає уважно спостерігати і приймати свої спонтанні відчуття, почуття, імпульси, думки і т.п. Однак А. Ленгле не обмежується розглядом лише ірраціональних чинників формування автентичності і додає третій рефлексивний рівень самосвідомості (третя фундаментальна мотивація), на якому людина знаходить самоцінність через відсторонення (трансценденцію) від власних почуттів і імпульсивних спонукань і займає свою особисту позицію по відношенню до них. Представники гуманістичної психології та трансперсональної психології дотримувалися тези про те, що «переживання» життєвого досвіду є «переживання Я», тобто, повернення людини до її автентичності. Цей процес веде до особистісного росту, якщо індивід стане, «прислухаючись до себе», довіряти своїм почуттям і досвіду, прийме глибинні зміни своєї самості [5].

Велике значення поняттю «автентичність» надавав К. Роджерс, він розкриває цей термін через поняття «конгруентність», позначаючи їм «збіг переживання, свідомості і спілкування» [3]. Конгруентність, тобто, відповідність між «Я» і досвідом, підтримують захисні механізми. При їх неефективній роботі цілісність «Я-структур» руйнується переживанням неконгруентності, що призводить до стану дезорганізації, аж до психотичного зсуву, тобто до кризи автентичності, «виходом» з якого є усвідомлення і прийняття всіх почуттів і переживань.

На думку С. Мадді, автентичність, або індивідуалізм, є стилем життя, так званим «Стилем Прометея». Він характеризується такими рисами: 1) поглядом на суспільство як людське творіння; 2) сприйняттям зв'язку життя і спрямованого перетворення, поновлення і нерозривності в часі; 3) впоратись зі змінами шляхом перетворення їх в можливості і вчинення рішучих дій; 4) витонченістю, смаком, інтимністю і любов'ю як здібностями особистості; 5) створенням власного сенсу, який супроводжує онтологічна тривога; 6) зведенням до мінімуму почуттям онтологічної провини (або втрачену можливість); 7) сприйняттям дослідів невдач як природних, що дають можливість чогось навчитися; 8) визнанням позитивності життєвого досвіду; 9) постійним вибором [6].

Поняття «автентичність» вживається у теорії А. Маслоу, по суті, як синонім термінам: самоактуалізація, ідентичність, психологічне здоров'я, самореалізація, емоційна зрілість, індивідуація, повноцінна людяність, самовираження, буття. Автентична особистість – це самоактуалізуюча, справжня особистість, людина, яка досягла «повної ідентичності», живе в злагоді зі своєю внутрішньою природою і прагне реалізувати її в своїй діяльності. З іншого боку, автентичність означає «здатність знати, чого ти насправді хочеш, а чого - ні, на що здатний, а на що - ні». Таким чином, автентичність виступає умовою набуття ідентичності як згоди зі своєю внутрішньою природою. Автентична людина «усвідомлює, хто вона є насправді, чого вона хоче і в чому полягає його покликання, доля або професійне призначення» [7].

У праці “Генеза здійснення особистості” С.Д. Максименко розглядає особистість як форму існування психіки людини зробив висновок, що самоактуалізована особистість здатна до саморозвитку, самовизначення, свідомої предметної діяльності і має свій унікальний та неповторний внутрішній світ [9].

Так, І.Д. Бех феномен автентичності пов'язує з усвідомленням свого «Я-духовного», людина звертається до пошуку способів, за допомогою яких підростаюча особистість хотітиме і вмітиме владарювати над собою; у цьому випадку вона виступатиме власним творцем духовності, створювачем із свого Я те Я, яким вона прагнула б бути [1].

З процесом життєтворення особистості пов'язує автентичність Т.М. Титаренко, де життєтворення розглядається як проектування особистістю власного життя, апробацію, втілення, практичну реалізацію задумів. На думку автора автентична особистість повинна бути готовою швидко

покидати зону комфорту, рішуче відмовлятись від своїх найдорожчих проектів, здатність шукати альтернативу коли життєва ситуація змінюється, якщо перед нею раптом відкриваються нові можливості [9].

Осмислення соціокультурного та особистого досвіду дає можливість людині брати на себе відповідальність за власне життя, стаючи не лише його автором, а й творцем самого себе. Авторство особистості, на думку Н.В. Чепелевої що базується на процесах інтерпретації та реінтерпретації життєвого досвіду, передбачає створення проекту “Я” та постійне його відображення, перевизначення, добудовування у дискурсі, насамперед в автонаративах, які, асимілюючись у смисловий простір особистості, створюють неповторну життєву історію. Авторство і є характеристикою зрілої особистості, що осмислила себе, власний життєвий досвід та створила на цій основі свій особистісний проект і здатна розвиватися у напрямі реалізації цього проекту [10].

На думку О.М. Кочубейник розвиток автентичності у особистості наповнюється конкретним змістом, коли він конструюється у переходах між рефлексією (послідовним встановленням змісту) і матафоризацією (його інсайтним, близкавичним народженням). Таке постійне й принципово незавершуване самоконструювання й постає умовою особистості у її життєвому світі (з усіма часовими й просторовими трансформаціями останнього), що водночас потребує (і є можливим за умови) цілісне розуміння людини як системи відкритої й придатної до саморозвитку (“третя наукова революція”), спроможної породжувати у цьому розвитку основи власної стабільності [4].

Мета статті – визначити рівень автентичності студентської молоді

Матеріали та методи дослідження.

Дослідження велося з використанням таких методик:

1) Шкала автентичності особистості (The Authenticity Scale, A.M. Wood, P.A. Linley) [4]. Дано методика базується на теорії К. Роджерса про повноцінно функціонуючу особистість (fully functioning person) і особистісно-орієнтовану модель автентичності G. T.Barrett-Lennard. A.M. Wood, P.A. Linley в методиці «Шкала автентичності особистості» виділили три шкали: автентичний самовираз, необмеженість іншими та знання і прийняття себе. Автентичний самовираз - це рівень за яким поведінка людини відповідає його усвідомлення власних переживань і досвіду; необмеженість іншими - рівень за яким міжособистісні відносини визначають поведінку людини; знання і прийняття себе - ступінь втрати контакту особистості із самою собою, невідповідності справжньому «Я» [12];

2) Самоактуалізаційний тест» (САТ) в адаптації Ю.Є. Альошиної, Л.Я. Гозмана, М.В. Загики та М.В. Кroz для оцінки рівня самоактуалізації особистості для виявлення показників самоактуалізації, які, можливо, є сприятливими для підвищення рівня автентичності у студентів [9].

У дослідженні взяли участь 128 студентів Київського університету імені Бориса Грінченка, Національного педагогічного університету ім. М.П.

Драгоманова та Національної авіаційного університету віком від 18 до 22 років.

Аналіз результатів дослідження рівня автентичності студентів, що прагнуть до само актуалізації.

На першому етапі дослідження було визначено особливості автентичності особистості студентів-психологів «Шкала автентичності особистості» (The Authenticity Scale, A.M. Wood, P.A. Linley), результати представлені в табл. 1.).

Таблиця 1.

Особливості рівня автентичності студентів 1-5 курсів

Курс	Необмеженість іншими	Знання і прийняття себе	Автентичний самовираз	Рівень автентичності
1-ий	12,2955±4,496	11,8409±4,988	21,1591±3,423	45,2500±7,224
2-ий	11,6216±4,579	11,2973±4,434	20,3784±3,601	43,5405±7,592
3-ій	11,0526±4,275	7,6842±3,481	21,6316±2,087	39,3684±5,459
4-ий	10,4737±3,702	11,1053±4,630	21,5263±3,098	43,1053±5,943
5-ий	11,1111±3,723	9,3333±4,848	21,1111±2,147	40,5556±7,143

Результати аналізу за даною методикою показали що, найвищі бали мають студенти 1 курсу за шкалою «Рівень автентичності» $U=681,5$; $p=0,208$ тобто, досліджувані психологи характеризуються як повноцінно функціонуюча особистість, криза адаптації до нових умов та до навчання в вузі вже минула (опитування проводилось в кінці навчального року). Низькі показники за шкалою «Знання і прийняття себе» $U=389,0$; $p=0,001^*$ та «Рівень автентичності» $U=234,0$; $p=0,006^*$ при $p>0,05$, мають студенти 3 і 5 курсу можливо пов'язана з втратою студентом інтересу до подальшого навчання за спеціальністю, постійний стрес через надмірне навантаження, що призводить до депресії та втрати контакту особистості з самою собою у третього курсу і так званою кризою «випускника» у 5 курсу страхом не захистити диплом, лишитися без роботи, що всі задумані плани на майбутнє можуть так і не здійснитись, страх перед невідомим майбутнім.

У таблиці 2 наведено середні значення за параметрами самоактуалізації по п'яти групах досліджуваних. Застосувавши непараметричний U-критерій Манна-Бітні, визначено статистично значущі розрізнення між групами за параметрами компетентності у часі, підтримки, ціннісних орієнтацій, гнучкості поведінки, самоповаги, самоприйняття, прийняття агресії, контактності, креативності.

Таблиця 2.

Середні значення студентів 1-5 курсів за методикою САТ

Шкала	1-ий	2-ий	3-ій	4-ий	5-ий
1. Орієнтація в часі (TC)	7,5263	7,3125	8,8750	7,6842	9,1667
2. Підтримки (I)	48,5000	46,8125	51,5625	48,8947	50,9167
3. Ціннісних орієнтацій (SAV)	10,8158	11,0313	12,7500	11,9474	13,2500

4. Гнучкості поведінки (Ex)	12,9737	11,6250	13,5000	13,0526	14,2500
5. Сенситивності до себе (Fr)	6,6579	6,8125	7,3125	6,5263	6,8333
6. Спонтанності (S)	6,9474	7,8750	8,2500	7,1579	8,0000
7. Самоповаги (Sr)	2,25349	8,4375	10,5625	10,2632	11,0000
8. Самоприйняття (Sa)	9,9474	10,3750	12,3125	11,2632	11,3333
9. Уявлення про природу людини (Nc)	5,3947	4,4688	5,7500	5,7368	5,3333
10. Синергії (Sy)	3,8158	3,5938	3,8125	3,8947	3,6667
11. Прийняття агресії (A)	8,2105	8,1563	8,5625	8,5789	7,8333
12. Контактності (C)	10,5789	9,7500	10,3750	10,2105	9,5833
13. Пізнавальних потреб (Cog)	5,1842	5,1250	5,3125	5,1579	5,5833
15. Креативності (Cr)	5,8947	5,8125	7,3125	7,5789	6,9167

Аналіз корелятів автентичності педагога, зокрема складових його самоактуалізації показав, рівень «Підтримки» та «Орієнтації у часі» найвищий у студентів 3-іх та 5-тих курсів, відмінності між студентами 1-го, 2-го та 4-го курсу статистично не значущі при $p<0,05$. Найвищі показники «Гнучкості поведінки» спостерігається у студентів п'ятих курсів, а най нижчі у студентів 2-го курсу, однак статистичний аналіз показав відсутність значущих відмінностей між досліджуваними різних курсів, подібні відмінності виявлено і за шкалами «Самоприйняття» у 3-го курсу $U=179,0; p=.017^*$ і «Самоповаги» у 3-го курсу $U=145,0; p=.015^*$ і 5-го курсу $U=102,5; p=.017^*$ і, дані показники зростають до завершення студентами навчання у ВНЗ. Звертаємо особливу увагу на результати діагностики студентів за критеріями «Сенситивність до себе» найбільше виражені саме у третьокурсників, а у студентів інших курсів спостерігаються невисокі показники за цією шкалою. Загалом за методикою САТ, рівень самоактуалізації студентів зростає до третього курсу, незначно знижується на четвертому і знову підвищується на п'ятому курсі. Можна стверджувати, що випускники-психологи є достатньо самоактуалізованими та готовими до виконання своїх професійних обов'язків.

Висновки: Теоретичний аналіз поняття «автентичність» у вітчизняній психології розуміється як прагнення до осягнення і вдосконалення себе, втілення своїх можливостей, талантів і здібностей в особистісно та соціально прийнятних формах активності й діяльності. Емпіричне дослідження за методикою автентичності та самоактуалізації показало, що найбільш статистично значущі показники спостерігаються у студентів 3-х та 5-х курсів. З чого можна зробити висновок, про наявність змін, як переоцінку їх особистісних цінностей та особистісного самовизначення студентів на даному етапі навчання у ВНЗ. Отже, самоактуалізація забезпечує розвиток автентичності і цілісності особистості як наслідок розкриття, усвідомлення та інтеграції різних сторін індивідуальності. Процес становлення цілісності

особистості, перетворення її з об'єкта соціальних впливів у суб'єкта індивідуального й суспільного розвитку відбувається протягом усього життєвого шляху людини. Завдяки автентичності людина досягає вершин життя, особистісної та професійної зрілості.

Список використаних джерел

1. Бех І.Д. Довільна спонука як механізм оволодіння вихованцем духовною цінністю / І.Д. Бех / Духовність особистості: методологія, теорія, практика. – 2017. – № 3(78). – С. 68-83.
2. Донченко О.А. Вступ до «Архетипового менеджменту» / О.А. Донченкко // Психологія особистості. – 2012. – №1(3). – С. 195-203.
3. Зливков В.Л. Термінологічні аспекти використання поняття «автентичність» у сучасній психологічній науці / В. Л. Зливков // Науковий вісник Миколаївського Національного Університету імені В.О. Сухомлинського. Психологічні науки: збірник наукових праць. – 2014. – Випуск 2.13 (109). – С. 21-26.
4. Кочубейник О.М. Ампліфікації життєвого досвіду у конструюванні автентичності особистості / О. М. Кочубейник // Актуальні проблеми психології: Психологічна герменевтика. – 2010. – Т. 2. – Вип. 6. – С. 66–77.
5. Лэнгле А. Жить аутентично: как, несмотря ни на что, стать самим собой? / А. Лэнгле // Развитие личности. – 1999. – №1. – С.26–34.
6. Мадди С. Теории личности: Сравнительный анализ / Пер. с англ. И. Авидон, А. Батустин, П. Румянцева / С. Мадди. – СПб.: Издательство «Речь», 2002. – 539 с.
7. Маслоу А. Психология бытия / А. Маслоу. – К.: «Рефл-бук». «Ваклер». 1997. – 304 с.
8. Снігур Л.А. Проблема самоактуалізації особистості в умовах соціальноекономічних змін / Л. А. Снігур // Наука і освіта. – 2008. – № 8/9. – С. 107-111.
9. Соловых О.В. О теоретических аспектах самоактуализации личности / О.В. Соловых // Вестник ОГУ. – 2011. – № 6 (125). – С. 25-31.
10. Титаренко Т.М. Практики особистісного життєтворення: множинність як шанс / Т.М. Титаренко // Психологія особистості. – 2015. № 1(6). – С. 12-20.
11. Чепелєва Н.В. Самопроектування особистості у контексті посткласичної психології / Н.В. Чепелєва // Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка». – 2012. – Вип. 20(4). – С. 17-25.
12. Bugental J. F. T. The Search for Autenticity: An Existential-Analytic Approach To Psychotherapy New York, 1964.
13. Wood A.M. The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization and the development of the authenticity scale / A.M.Wood, J.Maltby, M.Caliousis, P.A.Linley, S.Joseph //Journal of Counseling Psychology. – 2008. – Vol. 55. – P. 385–399.

References transliterated

1. Bekh, I.D. (2017) *Dovilna sponuka yak mekhanizm ovolodinnya vykhovantsem dukhovnoyu tsinnistyu* [An arbitrary stimulus as a mechanism for mastering a pupil's spiritual value]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiya, teoriya, praktyka* [Spirituality of Personality: Methodology, Theory, Practice], no. 3(78), pp. 68-83 (in Ukrainian)
2. Donchenko, O.A. (2012) *Vstup do «Arkhetyпового менеджменту»* [Introduction to "Archetype Management"]. *Psyholohiya osobystosti* [Psychology of personality], no. 1(3), pp. 195-203 (in Ukrainian)
3. Zlyvkov, V.L. (2014) *Terminolohichni aspeky vykorystannya ponyattya «avtentychnist» u suchasnyi psyholohichniy nautsi* []. *Naukovyj visnyk Mykolajivs'kogo Natsional'nogo Universytetu imeni V.O. Sukhomlyns'kogo. Psykholohichni nauky: zbirnyk naukovykh prac* [Scientific Bulletin of the Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlinsky Psychological sciences: a collection of scientific works], no. 2.13 (109), pp. 21-26 (in Ukrainian)
4. Kochubeynyk, O.M. (2010) *Amplifikatsiyi zhytтяевого досвіду у конструюванні автентичності особистості* [Amplification of life experience in the design of authenticity of an individual]. *Aktualni problemy psyholohiyi: Psyholohichna hermenevtyka* [Actual problems of psychology: Psychological hermeneutics], no. 2 (6), pp. 66-77 (in Ukrainian)
5. Léhle, A. (1999) *Zhyt autentichno: kak, nesmotrya ny na chto, stat samym soboy?* [Living authentic: how, in spite of everything, become yourself?]. *Razvytyye lychnosti* [Personal Development], no. 1, pp. 26-34 (in Russian)
6. Maddy, S. (2002) *Teoryy lychnosti: Sravnitelnyy analiz* [Theories of personality: A comparative analysis]. SPb. 539 p. (in Russian)
7. Maslou, A. (1997) *Psyholohyya bytyya* [Psychology of Being]. K. 304 p. (in Russian)
8. Snihur, L.A. (2008) *Problema samoaktualizatsiyi osobystosti v umovakh sotsialnoekonomicznykh zmin* [The problem of self-actualization in particular in the minds of social economics]. *Nauka i osvita* [Science and Studies], no. 8/9, pp. 107-111 (in Ukrainian)
9. Solovykh, O.V. (2011) *O teoretycheskikh aspektakh samoaktualizatsyy lychnosti* [On the theoretical aspects of self-actualization of personality]. *Vestnyk OHU* [Bulletin of OGU], no. 6 (125), pp. 25-31 (in Russian)
10. Tytarenko, T.M. (2015) *Praktyky osobystisnoho zhyttyetvorennya: mnozhynnist yak shans* [Practices of personal life-formation: plurality as a chance]. *Psyholohiya osobystosti* [Psychology of personality], no. 1(6), pp. 12-20 (in Ukrainian)
11. Chepelyeva, N.V. (2012) *Samoproektuvannya osobystosti u konteksti postklasychnoyi psyholohiyi* [Self-design of personality in the context of post-class psychology]. *Naukovi zapysky. Seriya «Psyholohiya i*

- pedahohika»* [Scientific Notes. Series "Psychology and Pedagogy"], no. 20(4), pp. 17-25 (in Ukrainian)
12. Bugental, J. F. T. (1964) The Search For Autenticity: An Existential-Analytic Approach To Psychotherapy New York, 1964.
  13. Wood, A. M., Linley, P. A., Maltby, J., Baliousis, M., & Joseph, S. (2008). The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization and the development of the Authenticity Scale. *Journal of Counseling Psychology*, 55(3), 385-399.

Котух Е.В. Интегративный подход к исследованию особенностей становления подлинности будущих психологов В статье рассматриваются разные подходы к исследованию понятия «аутентичность». Освещены результаты эмпирического исследования аутентичности и самоактуализации личности студентов психологов 1-5 курсов. Подано данные относительно уровней аутентичность личности студентов вузов. Приведены средние значения по параметрам самоактуализации по пяти группам испытуемых, определено статистически значимые различия между группами по параметрам компетентности во времени, поддержки, ценностных ориентаций, гибкости поведения, самоуважения, самопринятия, принятие агрессии, контактности, креативности. Констатировано целесообразность содействия развитию аутентичности студентов высших учебных заведений.

Ключевые слова: аутентичность, будущий специалист, психолог, самоактуализация, параметры самоактуализации личности, личность, аутентичная личность.

Kotukh O. An integrative approach to the study of peculiarities of the development of the authenticity of future psychologists The article examines different approaches to the study of the concept of "authenticity". The result of the empirical research of authenticity and the actual updating of the personality of students of psychologists of 1-5 courses is. Information is given about the levels of identity of students of higher educational institutions. The average values for the parameters of self-actualization in the five groups of the subjects are given, statistically significant distinctions between the groups are determined according to the parameters of competence in time, support, value orientations, flexibility of behavior, self-esteem, self-acceptance, acceptance of aggression, contact, creativity. The expediency of promoting the development of the authenticity of students of higher education establishments is stated.

Keywords: authenticity, future specialist, psychologist, self-actualization, personal self-actualization parameters, personality, authentic personality